

Sammenfatning fra offentligt informationsmøde 6. maj 2019 for Farum Lillevang

Hovedstaden
J.nr. NST-219-00061
Dato 8. maj 2019

Mødedeltagere:

5 borgere samt

Kim Søderlund, Stephan Springborg, Jens Bjarke Hansen, Kristian Dagsland og Charlotte Mølgaard fra Naturstyrelsen

Hvis man har gode råd eller ønsker til forvaltningsplanerne, så skal man sende dem til Naturstyrelsen Hovedstaden – helst på e-mail til HST@NST.DK og inden den 13.05 2019.

Kim Søderlund bød velkommen og fortalte om formålet med mødet.

1. Introduktion

I henhold til Naturpakken fra 2016 skal Naturstyrelsen udpege 10.000 ha urørt skov (6.700 ha løvskov og 3.300 ha nåleskov) samt 3.300 ha anden biodiversitetsskov. Udpegningerne har haft fokus på at sikre eksisterende biodiversitet. Forskere fra Københavns Universitet og Aarhus Universitet har bidraget med forskningsbaseret rådgivning. Miljø- og Fødevareministeriet har september 2018 offentliggjort hvilke skove, som ministeriet har udpeget til hhv. urørt skov eller anden biodiversitetsskov.

Hovedformålet med udpegningen er beskyttelse og fremme af biodiversiteten, men der skal og vil også blive planlagt og forvaltet i forhold til andre hensyn som f.eks. friluftsliv og fortidsminder.

Naturstyrelsen skal udarbejde Forvaltningsplaner for de udpegede skove, og planen for ”Farum Skovene” som Farum Lillevang hører under, forventes i høring i efteråret 2019.

Dette møde er startskuddet og formålet er at informere om:

- Udpegningen
- Processen med at udarbejde Forvaltningsplanerne
- Retningslinjerne for driften/forvaltningsplanerne

2. Forvaltningsplaner

Charlotte Mølgaard fremlagde retningslinjer mv.

For Farum Lillevang gælder, at hele skoven er udpeget til urørt skov svarende til 105 ha. Naboskovene mod vest Terkelskov og Nyvang er udpeget til anden biodiversitetsskov med i alt 82 ha. Størstedelen af Terkelskov er allerede udlagt som urørt skov og dette ændres der ikke på.

Farum Lillevang udpeges til urørt skov, da der findes en række sjældne arter her, som er knyttet specifikt til urørt skov. Terkelskov udpeges som anden biodiversitetsskov, da der er registreret en række lyskrævende sjældne arter i

området. Nyvang udpeges som anden biodiversitetsskov for at sikre et sammenhængende areal, selvom de fleste registrerede sjældne arter i Nyvang vil kunne klare sig med almindelig naturnær skovdrift.

Skovene udpeges i sin helhed for at skabe et større sammenhængende areal.

Udpegningen til urørt skov vil betyde at:

- Skovdrift ophører fra 2027. Primær fokus vil være på naturpleje og bevarelse af nuværende naturværdier f.eks. gamle ege.
- Særlig fokus på sikring af levesteder for kendte forekomster af truede arter f.eks. *blank gæstemyre*, som er globalt truet. Den er tilknyttet tuer af rød skovmyre og dermed også en væsentlig andel nåletræer.
- Fremme variationen i hjemmehørende træer, fremfor oversøiske træer.
- Vedligeholdelse og opførelse af nye friluftsfaciliteter er fortsat muligt efter konkret vurdering.
- Frem til og med 2026 fældes for både at skaffe indtægter, men også at gøre skoven mindre homogen, begunstige lystræarter som eg, asp, skovfyr og buske, samt for at fjerne oversøiske træarter. På skovniveau efterlades mindst 75 % af vedmassen. Der fældes normalt ikke hjemmehørende arter ældre end 150 år (f.eks. slet ikke ege). Der efterlades mindst 20 overstandere pr. ha. Rødgran skal ikke udryddes, men bevares i et passende omfang; mens oversøiske træarter som douglasgran og thuja afvikles bortset fra enkelttræer som landskabselementer og redetræer.
- Genopretning af naturlig hydrologi har høj prioritet. Navnlig vigtigt at lukke grøfter som gennembryder naturlige terræntærskler. Forudsætter, at det ikke giver infrastruktur- og nabo-problemer.
- Herefter skal skoven overlades til fri dynamik, dog fældning aht. friluftsliv og sikkerhed, beskyttelse af fortidsminder eller entydigt biologisk formål. I givet fald skal det fældede ved blive i skoven.
- Vedligeholdelse og opførelse af nye friluftsfaciliteter er fortsat muligt efter konkret vurdering.
- Skovgræsning og begrænset naturpleje herunder bekæmpelse af invasive arter er mulig.

Udpegningen til anden biodiversitetsskov vil betyde at:

- Ekstensiv skovdrift med udtag af træ. Hugsten underordnes hensynet til at fremme biodiversiteten, dvs. fokus vil være på naturpleje og bevarelse af f.eks. gamle ege samt at sikring af højryggede agre.
- Fremme variationen i hjemmehørende træer. Rødgranen søges bevaret, mens oversøiske træarter som douglasgran og thuja mindskes betragteligt over tid.
- Der bevares mindst 15 livstræer/ha og træer ældre end 200 år fældes ikke.
- Genopretning af naturlig hydrologi har høj prioritet. Navnlig vigtigt at lukke grøfter som gennembryder naturlige terræntærskler. Forudsætter at det ikke giver infrastruktur og naboer problemer.
- Vedligeholdelse og opførelse af nye friluftsfaciliteter er fortsat muligt efter konkret vurdering.

- Skovgræsning og naturpleje herunder bekæmpelse af invasive arter er mulig.

Naturstyrelsen har en begrænset bevilling til naturplejen i de udpegede skove, og lige som udpegningen af skovene blev foretaget efter national prioritering bliver tildelingen af midler til naturplejen også foretaget efter national prioritering. I relation til Farum Lillevang er sandsynligheden for at der kan prioriteres midler til græsning lille, men det er ikke afgjort endnu.

3. På turen rundt i skoven drøftedes ovenstående problemstillinger

En kort opsummering af drøftelserne er:

- En af deltagerne fremviste et areal, hvor man mener den tidligere landsby ”Bodelstorp” lå, indtil den blev brændt af i forbindelse med svenskekrigene mit i 1600-tallet. Der kunne erkendes et jorddige, som havde afgrænset området. Området har ikke været udgravet og der var forslag om, at arealet eksempelvis kunne ryddes for træer og frivillige herefter kunne stå for at pleje det lysåbne område i skoven. Dette ville både markere den tidligere bebyggelses beliggenhed og samtidig skabe en lysning i skoven til gavn for biodiversiteten. Der blev fremvist, at der i tilknytning til landsbyen lå en brønd bygget af kampesten, hvor man kunne erkende brøndens rids. Brønden lå ved/i et moseområde. Der var ønske om fortsat at kunne erkende brøndens beliggenhed ved de øverste sten var synlige. Det blev drøftet hvorvidt man skulle hæve vandstanden temporært og dermed sikre brønden og gavne biodiversiteten eller om vandstanden skal fastholdes for man kan se ridset.
- Ved bålhuset i den nordlige del af skoven blev det drøftet om man skulle fjerne de selvsåede træer ned mod mosen for dels at sikre et lysåbent område og dels sikre et kig til mosen. Der var forslag om, at man indenfor et afgrænset og aftalt område selv måtte høste brænde og ringe træerne.
- Der blev drøftet at det var oplagt at udnytte steder hvor der naturligt ville kunne opstå permanente eller midlertidige vandhuller eller våde områder. Også at der er stor biologisk værdi tilknyttet arealer hvor vandstanden fluktuerer.
- Der er mulighed for at lave aftaler om frivillig pleje og afgræsning.
- I forbindelse med gamle ege fremlagde NST, at man overvejede at svække de omkringstående bøge, der på sigt ville udkonkurrere de gamle ege – og samtidigt ville skabe stående svækket/dødt ved.

4. Den kommende proces

Forvaltningsplanen drøftes på et særskilt møde med brugerrådet den 15.05.2019. På baggrund af det møde går styrelsen så i gang med at udarbejde Forvaltningsplanen. Hvis man har gode råd eller ønsker, så skal man sende dem til Naturstyrelsen Hovedstaden – helst på E-mail til HST@NST.DK og **inden den 13.05 2019.**

Men det er ikke sidste chance for indflydelse, idet Forvaltningsplanen vil komme i offentlig høring – via hjemmesiden – antagelig lige inden 1.10 2019.